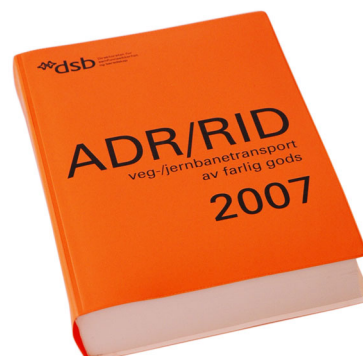

ADR-regelverket

Utarbeidet av Trine Flesjø Gjønnæss
Juli 2007

For transport av farlig gods på vei er det fastsatt et regelverk som forkortes til ADR. Regelverket beskriver bl.a. sikring av last og merking av kjøretøy som frakter farlig gods. Gassflasker regnes som farlig gods og er underlagt ADR-reglene, enten de er fulle eller tomme. I bilen skal det være et brannslukkeapparat på minst 2 kg og i de fleste tilfellene kreves det transportdokumenter.

Her er et sammendrag av hovedpunktene i ADR/RID 2007-regelverket (RID står for jernbanetransport). De viktigste begrepene er:

Fritatt mengde

Den mengde du kan frakte uten at ADR-reglene kommer til anvendelse. Det vil si at du hverken trenger transportdokumenter eller å merke kjøretøyet. Fritatt mengde er ikke farlig gods i henhold til ADR-reglene. De to viktigste punktene er:

- Privatpersoners transport av gassflasker til eget og privat bruk. Transporten må være forsvarlig med tanke på god ventilasjon og sikring av lasten.
- Gassflasker med samlet poengsum mindre enn det som er definert under «begrenset mengde», transportert av firmaer, for å kunne utføre arbeid som inngår i egen hovedaktivitet.

Begrenset mengde

Den mengde farlig gods du kan transportere uten kompetansebevis og uten å merke bilen. Du må ha med korrekt merkede flasker og utfylte transportdokumenter. For å komme inn under «begrenset mengde» må lasten utgjøre mindre enn 1000 poeng i henhold til ADR-reglene. Transportdokumentet skal være påført poengsummen og erklæringen «Godset kan transporteres».

Beregning av begrenset mengde:

For å beregne antall poeng må man vite hvilken transportkategori stoffet tilhører. Man må da finne ut hvilken klasse og gruppe stoffet tilhører (slå opp i et HMS-datablad) og så gå inn i tabellen på side 63-64 i ADR/RID 2007. Her finner du transportkategorien.

Man regner ut poengsummen ved at:

- Mengden av stoffer og gjenstander i transportkategori 2 skal multipliseres med 3
- Mengden av stoffer og gjenstander i transportkategori 3 skal multipliseres med 1

... og summen skal ikke overstige 1000.

HMS-DATABLAD				
Titel artikkel: 28.05.2008		Hvornår nr.: 0091		Utgivelses dato: 02.12.2008
ACETYLEN				
1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FORETAK ☐				
HADELSNAVN	ACETYLEN			
KJEMISK NAVN	Eten			
BRUKSOMRÅDE	Sveising, skjæring, varming, lodding, retting sammen med oksygen, kjemiske analyser, m.m.			
FORMEL	C ₂ H ₂			
EGN-nr.	74-83-2			
EC-nr.	200-811-6-9			
Indeksnr.	601-015-00-0			
Deklarasjonsnummer (PRN-nr.)				
50382				
Nasjonal anordningsnummer				
Foretak	AGA AS			
Adresse	Postboks 13 Gjølsen			
Postnr./postl.	1409 OSLO			
Land	Norge			
Internett	www.aga.no			
Telefon	23177200			
Faks	22 02 78 37			
2. OPPLYSNINGER OM KJEMISK SAMMENSETNING ☐				
Nr.	Inngretningsnavn	EC-nr.	EGN-nr.	Merking
1	Acetylen	200-811-6-9	74-83-2	F+ (S+)
Inngretningsnavn: T=meget giftig, T+giftig, C=usikkert, Xn=helserisiko, Xi=irriterende, F=skadelig, F+=skadelig, N=miljøskadelig, N+=miljøskadelig, Cor=korrosivt, Cor+=korrosivt, O=oksidiserende, F+oksidiserende, O+oksidiserende, H=helserisiko, H+helserisiko				
3. VIKTIGSTE FAREMOMENTER ☐				
				
Ekstremt brandfarlig				
HELSE Brannskader kan oppstå. Unngå også at produktet slippes ut i trange områder pga. fare for kvelding.				

MODERNE KJØLING A·S

OSLO: TLF. 22 08 78 00 - FAX 22 08 78 99. TRONDHEIM: 73 82 47 50 - FAX 73 82 47 60

REN KULDE

- For faste stoffer, flytende gasser, nedkjølte flytende gasser og oppløste gasser, regnes netto masse i kg.
- For væsker og gasser under trykk regnes beholderens nominelle kapasitet i liter.

Eksempler:

- Propan og acetylen (klasse 2, gruppe F) tilhører transportkategori 2.
- Oksygen, nitrogen og kuldemedier tilhører transportkategori 3.

Stoffer og gjenstander (unntatt aerosoler) i klasse 2 (gasser), er tilordnet en av følgende grupper i hht. deres fareegenskaper:

A kvelende
 O oksiderende
 F brennbare
 T giftige
 TF giftige, brennbare
 TC giftig, etsende
 TO giftige, oksiderende
 TFC giftige, brennbare, etsende
 TOC giftige, oksiderende, etsende

Eks. 2 flasker acetylen à 20 kg og 4 beholdere med kuldemedium à 40 kg gir:

Acetylen: 40 kg x 3 = 120 poeng

Kuldemedium: 160 kg x 1 = 160 poeng

Til sammen (120 + 160 =) 280 poeng, dvs. innenfor begrenset mengde.

Over begrenset mengde

Med det menes når den mengde farlig gods som transporteres er så stor at det kreves kompetansebevis av sjåføren, ADR-godkjent bil, spesiell merking og diverse medbrakt sikkerhetsutstyr.

Når mengden av farlig gods som transporteres overskrider begrenset mengde kreves:

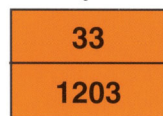
- Føreren skal ha ADR-kompetansebevis
- Transportuhellskort i tillegg til transportdokumentene
- Bilen skal være ADR-godkjent og merket med orange skilter foran og bak
- Egnet varselvest eller varselklær og utstyr i henhold til transportuhellskort
- Bilen skal ha minst en stoppekloss og to stående varselsignaler

Det øverste tallet er farenummeret. Det nederste tallet er UN-nummeret, som angir hvilket farlig stoff eller stofftype som transporteres.

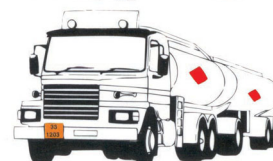
Husk å ta av eller snu de oransje skiltene når bilen ikke fører farlig gods

Oransje skilt

Oransje skilt med tall

MODERNE KJØLING A•S

OSLO: TLF. 22 08 78 00 - FAX 22 08 78 99. TRONDHEIM: 73 82 47 50 - FAX 73 82 47 60

REN KULDE

Ventilasjon og sikring av lasten

Gass skal aldri transporteres i helt lukkede biler. Det skal alltid være ventilasjon slik at gassen luftes ut ved en eventuell lekkasje. Sikring av lasten er ifølge vegtrafikkloven sjåførens ansvar. En gassflaske som ikke er forsvarlig sikret, er meget farlig pga. stor vekt. Flaskene skal alltid ha påmontert ventilbeskyttelse.

Tiltak ved ulykker

Den som oppdager ulykken:

Varsle brannvesenet tlf. 110 eller politiet tlf. 112. Oppgi nøyaktig uhellssted. Nærme deg ikke ulykkesobjektet, men oppgi type farlig gods, sifrene på det oransje skiltet og type fareseddel. Opplys også om eventuelle utslipp eller skadete.

Utrykningspersonell generelt:

Vurdér riktig adkomstvei ut i fra vind og topografi. Pass hele tiden på vindretningen slik at du og andre ikke utsettes for utlekket gass og damp.

Bare brannvesenet har tilgang innenfor indre avsperring, med rett type vernebekledning.

Brannvesenet:

Brannvesenets første prioritet er førstehjelp og livredning. Personer evakueres fra skadeområdet og holdes varme og i ro til helsepersonell overtar dem.

Ved brannskade eller sprut av farlig stoff på hud og øyne, skal det skylles rikelig med vann. Unngå kontakt med det farlige stoffet.

MODERNE KJØLING A·S

OSLO: TLF. 22 08 78 00 - FAX 22 08 78 99. TRONDHEIM: 73 82 47 50 - FAX 73 82 47 60

